

AZ UNIÓ KÜLÜGYI ÉS
BIZTONSÁGPOLITIKAI
FŐKÉPVISELŐJE

Brüsszel, 2015.4.28.
JOIN(2015) 16 final

KÖZÖS KÖZLEMÉNY AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK ÉS A TANÁCSNAK

**Cselekvési terv az emberi jogokról és a demokráciáról (2015-2019)
„Az emberi jogok központi szerepének megőrzése az uniós menetrendben”**

Bevezetés

Az Európai Bizottság és az Európai Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője közös közleményének célja, hogy hozzájáruljon a 2015 – 2019 közötti időszakra vonatkozó, az emberi jogokról és demokráciáról szóló új cselekvési terv kidolgozásához.

Az emberi jogok és a demokrácia, az unió irányadó elvei

A mai világ bizonytalan és gyorsan változik, az emberi jogok és a demokratikus értékek gyakran megkérdőjeleződnek, és sok helyen nem veszik őket figyelembe. Az emberi jogi jogsértések intenzitása és volumene nőtt, a konfliktusok sokrétűbbekké, a tekintélyelvű rendszerek merészebbé váltak, a civil társadalom pedig úgy érzi, hogy cselekvési szabadsága beszűkült. A globalizáció új kihívásokkal jár, amelyek miatt az emberi jogok védelme még összetettebb kérdés.

Ilyen körülmények között a nemzetközi figyelem középpontjában természetesen a stabilitás áll. A tartós stabilitás azonban nem érhető el kizárólag biztonság és gazdasági jólét révén. A polgárok államuk felé tanúsított lojalitása és a békés eszközök révén történő érdekvédelemben vetett bizalmuk attól függ, hogy védve érzik-e magukat az önkényes döntésekkel szemben és megítélésük szerint képesek-e véleményükkel befolyásolni a politikai döntéshozatalt. Ez csak az emberi jogok tiszteletben tartására és az alapvető szabadságokra alapozva valósítható meg egy olyan demokratikus társadalomban, ahol a kormány nem korrupt és elszámoltatható, a parlament képes tükrözni a lakosság különféle nézeteit és érdekeit, a civil társadalom élénk, a média szabad és az igazságszolgáltatási rendszer független.

A 2015 utáni időszakra vonatkozó fenntartható fejlesztési célokkal kapcsolatos viták, melyekben önálló célokként hangsúlyt kapnak az emberi jogok és a nők jogai, tükrözik ezt a célkitűzést.

Ezért kell az Uniónak továbbra is külpolitikai tevékenysége középpontjába helyeznie az emberi jogokat. Az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) 21. cikke rendelkezik az Unió külső fellépéséről, és megerősíti az EU szerepét többek között a demokrácia, a jogállamiság, az emberi jogok egyetemességének és oszthatatlanságának tiszteletben tartása, valamint az Egyesült Nemzetek Alapokmányában foglalt elvek és a nemzetközi jog előmozdítása terén. Az Európai Unió Alapjogi Chartája az uniós jog végrehajtása során kötelező az uniós intézményekre és a tagállamokra nézve. Ezenkívül az EU részes fele az Egyesült Nemzetek Szervezete és az Európa Tanács egyes eszközeinek, például a fogyatékosokkal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezménynek (UNCRPD). Az emberi jogok egyik globális védelmezőjének szerepét betöltő EU hitelessége e pilléreken nyugszik.

Az emberi jogokra és a demokráciára vonatkozó 2012. évi csomag

2012-ben az EU elfogadott egy ambiciózus programot, **az emberi jogokra és a demokráciára vonatkozó uniós stratégiai keretet**¹, amely meghatározza, hogy az EU milyen módon kívánja teljesíteni a Szerződésben rögzített azon kötelezettségét, hogy előmozdítsa a demokráciát, a jogállamiságot, valamint az emberi jogok egyetemességét és oszthatatlanságát.

¹ A Tanács dokumentuma (2012. június 25.), ST 11855/12.

Majdnem három évvel elfogadását követően a stratégiai keret elsődleges céljai és irányelvei révén továbbra is meghatározza az Unió cselekvésének kereteit.

Az uniós emberi jogi politika kialakításának egy másik mérföldköve **az EU emberi jogi különleges képviselője (EUKK)** tisztségének létrehozásáról szóló 2012 -es határozat volt. Az EUKK növelte az EU emberi jogi politikájának láthatóságát és hatékonyságát, magasabb szintre emelte az együttműködést partnereinkkel, és segített konkrét prioritások előmozdításában. A Tanács határozata², miszerint két évvel meghosszabbítja az EUKK megbízatását, elismeri ezt a fontos szerepet.

A 2012-ben elfogadott emberi jogi csomag harmadik leglényegesebb eleme **az emberi jogokkal és demokráciával kapcsolatos cselekvési terv (2012 – 2014)**³, volt, amely segített a stratégiai keretben szereplő kötelezettségvállalások végrehajtásában.

Ez a **cselekvési terv** 97 tevékenységet tartalmaz, amelyek az emberi jogokkal és a demokráciával kapcsolatos kérdések széles skáláját fedik le, és amelyek végrehajtása részint az EU, részint nemzeti szinten a tagállamok kötelezettsége. A terv valamennyi érdekelt fél számára egyértelmű célkitűzéseket határoz meg világos határidőkhöz kötötten.

A 2012–2014-es időszakra vonatkozó cselekvési terv eredményei

A 2012–2014-es időszakra vonatkozó cselekvési terv fontos katalizátor szerepet játszott az összes érdekelt fél részvétele és annak biztosítása szempontjából, hogy az érdekelt felek egyes kiemelt célkitűzésekre összpontosítottak. Az e cselekvési terv keretében végzett munka fontos **eredményekhez** vezetett.

A cselekvési tervnek köszönhetően **az emberi jogi megfontolások beépültek** valamennyi uniós külső politikába és az azok végrehajtását szolgáló műveletekbe, ami konkrét gyakorlati változásokhoz vezetett. Az emberi jogokkal kapcsolatos kérdéseknek a jogalkotási és nem jogalkotási javaslatok hatásvizsgálatába történő integrálása érdekében tett lépések, és az emberi jogi értékelés átfogó elemként való beépítése az uniós támogatások elosztásába csak néhány példa a sok közül.

A cselekvési terv segítette az EU-t abban, hogy előteremtse a szükséges eszközöket és forrásokat **egy következetesebb politika megfogalmazásához** és végrehajtásához. A Tanács brüsszeli székhelyű emberi jogi munkacsoportjának (COHOM) létrehozása, egy sor részletes uniós iránymutatás elfogadása a legfontosabb emberi jogi kérdésekben (a vallás vagy meggyőződés szabadsága⁴, a lesbikus, meleg, biszexuális, transznemű és interszexuális (LMBTI) személyek jogai⁵, az online és offline véleménynyilvánítás szabadsága⁶), a fejlesztési együttműködés jogalapú megközelítéséhez eszközkészlet, valamint az uniós küldöttségek és a tagállami nagykövetségek együttműködése alapján helyi emberi jogi országstratégiák elfogadása, továbbá az uniós küldöttségek emberi jogi

² A Tanács dokumentuma (2015. február 12.), ST 5716/15.

³ A Tanács dokumentuma (2012. június 25.), ST 11855/12.

⁴ A Tanács dokumentuma (2013. június 24.), ST 11491/13.

⁵ A Tanács dokumentuma (2013. június 24.), ST 11492/13.

⁶ A Tanács dokumentuma (2014. május 12.), ST 9647/14.

kapcsolattartó pontjainak felállítása és az uniós alkalmazottak és a tagállami diplomaták célzott képzési programjai mind hozzájárultak e cél eléréséhez.

A cselekvési terv az éves stratégiák, valamint az ENSZ emberi jogi fórumain, különösen az ENSZ Emberi Jogi Tanácsában képviselt uniós prioritások kialakítása révén előmozdította a **hatékony multilateralizmust** is. Ezenkívül az uniós fellépéseket néhány kulcsfontosságú prioritásra – köztük a nők és lányok jogaira, a gyermekek jogaira, az LMBTI személyek jogaira – koncentráta, és az Unió az emberi jogok oszthatatlanságára vonatkozó elkötelezettségével összhangban a gazdasági, társadalmi és kulturális jogok terén további erőfeszítésekre szólított fel. A cselekvési terv a fogyatékosággal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezményben (UNCPRD) szereplő kötelezettségekkel összhangban figyelmet fordított továbbá a fogyatékosággal kapcsolatos kérdésekre.

A cselekvési terv megerősítette az EU együttműködését a civil társadalommal, és az utóbbinak nyújtott uniós támogatást. Bevett gyakorlattá tette az emberi jogi párbeszéd előtti és a kulcsfontosságú szakpolitikai dokumentumokra vonatkozó, civil társadalmi szervezetekkel folytatott konzultációt, előmozdította a civil társadalmi szervezetek részvételét a pénzügyi támogatások kialakításában, és fokozta a korlátozó intézkedések sújtotta civil társadalmi szervezeteknek nyújtott uniós támogatásokat.

Végül a cselekvési terv növelte az Unió fellépésének **láthatóságát** az emberi jogok és a demokrácia terén, továbbá partnereivel, különösen a civil társadalommal kapcsolatos **elszámoltathatóságát**.

Az elmúlt évek eredményei szilárd alapot nyújtanak az EU folyamatos, világszerte az emberi jogok tiszteletben tartására és a demokratikus átalakulás folyamatának támogatására irányuló törekvéseihez kétoldalú kapcsolataiban, más regionális szervezetekkel való együttműködése során, valamint multilaterális szinten, különösen az Egyesült Nemzetek Szervezetében. A 2012–2014-es cselekvési tervben szereplő számos intézkedés ma már az Unió napi munkájának része – valamennyi érdekelt fél támogatását élvezik, részletesen kidolgozott eljárások segítik őket, és kimerítő részletességű útmutatást tartalmazó dokumentumok vonatkoznak rájuk. A fentiekre tekintettel ezeknek az intézkedéseknek már nem kell kiemelt hangsúlyt kapniuk a javasolt új cselekvési tervben. Azonban továbbra is szerepelni fognak az emberi jogokról és a demokráciáról szóló éves jelentésben annak érdekében, hogy ezeken a területeken is biztosítva legyen a láthatóság és az elszámoltathatóság.

Másrésről egyes, a 2012–2014-es cselekvési tervben meghatározott területeken a **politikai elkötelezettség megújítására és további erőfeszítésekre van szükség, ezért ezek nagyobb szerepet kapnak az új cselekvési tervben**. Ez vonatkozik többek között a demokrácia támogatására, amelyet számos célkitűzés terjeszteni fog; a gazdasági, szociális és kulturális jogokra; a válságok és konfliktusok idején az emberi jogok és a nemzetközi humanitárius jog, így különösen a nők, a gyermekek, a fogyatékosággal élő személyek, az LMBTI személyek, továbbá a vallási kisebbségek tagjai elleni jogsértések elleni fellépésre; a kínzás és a rossz bánásmód elleni küzdelemre; valamint az uniós politikák koherenciájának növelésére emberi jogi szempontból.

Az új cselekvési tervnek foglalkoznia kell ezekkel a folyamatos kihívásokkal.

Az előre vezető út

Tekintettel a pozitív tapasztalatokra, az **új cselekvési tervnek a 2015–2019 közötti időszakra** kell vonatkoznia annak érdekében, hogy biztosítsa a főképviselő/alelnök és az Európai Bizottság megbízatása között teljes harmonizációt.

A **cselekvési terv** esetében **2017-ben a végrehajtás félidős felülvizsgálatára** kerülne sor az elért eredmények értékelése, és szükség esetén a tapasztalatok és az új kihívások fényében történő kiigazítások érdekében. A felülvizsgálat egybeesne a külső finanszírozási eszközök félidős felülvizsgálatával, és hozzájárulhatna az uniós politikák és a pénzügyi támogatás közötti nagyobb koherenciához.

A cselekvési tervben javasolt intézkedések földrajzilag semlegesek, a világ valamennyi régiójára ki kell terjedniük, figyelembe véve a helyi szükségleteket és sajátosságokat. Ezek az intézkedések helyi országspecifikus emberi jogi stratégiák alapján országspecifikus prioritásokra lesznek lefordítva.

A **tagjelölt és potenciális tagjelölt országok** tekintetében az EU – az EUSZ 49. cikkében foglaltak szerint – továbbra is figyelemmel fogja kísérni a demokratikus értékek, a jogállamiság és az emberi jogok tiszteletben tartása iránti elkötelezettségüket, továbbá iránymutatást és támogatást fog nyújtani nekik annak érdekében, hogy biztosítsa a kézzelfogható és tartós előrehaladást a reform e kulcsfontosságú területein.

Az európai szomszédságpolitika tekintetében erős hangsúlyt kap az alapvető jogok és szabadságok tiszteletben tartásának biztosítása. Az EU továbbra is támogatja a partnerországokat az olyan reformok végrehajtásában, amelyek elősegítik az inkluzív párbeszédet, előmozdítják a jó kormányzást, erősítik a bírói kar függetlenségét, és biztosítják az alapvető jogok védelmét.

Alapelvek

Az új cselekvési tervvel szemben nem lehet elvárás, hogy kimerítő jelleggel foglalkozzon az uniós emberi jogi és demokráciatámogatási politikák valamennyi aspektusával. Inkább **stratégiai jellegűnek kell lennie, és azokra a prioritásokra kell összpontosítania, ahol további politikai lendületre és fokozott elkötelezettségre** van szükség. A cselekvési tervnek iránymutatásként kell szolgálnia mind a kétoldalú munka, mind az EU többoldalú és regionális fórumokon, különösen az Egyesült Nemzetek Szervezetében és az Európa Tanácsban kifejtett tevékenysége tekintetében.

Ebben a szellemben a javasolt cselekvési tervet a következő elvek vezérlik:

1. Az egyre növekvő kihívásokkal teli globális környezetben az egyetemes normák fontossága megkérdőjeleződik, és az EU ezek előmozdítására irányuló törekvései fokozódó ellenállásba ütköznek. Az értékek kizárólag külső fellépés révén történő előmozdítása gyakran nem hatékony. Ezért az erőfeszítéseket a helyi erők támogatására kell összpontosítani. Az EU-nak **meg kell erősítenie a harmadik országbeli partnereket** (kormányzati, parlamenti, valamint kvázi-kormányzati) és az igazságszolgáltatás szerepét, folytatnia kell a **civil társadalom** – beleértve a szociális partnereket, valamint a támogató környezeteket – támogatását, erősítenie kell a **regionális szervezetek és mechanizmusok** szerepét és hatékonyságát, és meg kell erősítenie együttműködését az Egyesült Nemzetekkel, amely egyetemes tagsága révén nagyobb áttételes hatást fejt ki.

2. Az Uniónak jó példával kell elől járnia. Az Uniót folyamatosan figyelik az olyan emberi jogi kérdések tekintetében, amelyekre vonatkozó megközelítését **ellentmondásosnak** tartják (kettős mércék és külső/belső ellentmondások). Így megújított kötelezettségvállalásra van szükség annak érdekében, hogy az emberi jogok kezelése és az emberi jogi szempontoknak az EU külső tevékenysége valamennyi aspektusába történő integrálása, továbbá a belső politikák külső szempontjai terén javuljon a koherencia. Ennek során az alapot a Bizottság által az Európai Unió Alapjogi Chartájának hatékony végrehajtása érdekében kidolgozott megközelítés adja.
3. Az EU-nak a legégetőbb emberi jogi kihívásokra kell koncentrálnia, amelyekkel mind határain belül, mind azokon kívül foglalkozni kell. Ezek a kihívások magukban foglalják különösen a hátrányos megkülönböztetés elleni küzdelmet, a véleménynyilvánítás szabadságát és a magánélet védelmét, valamint az emberi jogok tiszteletben tartását a migrációs, a kereskedelmi, illetve a terrorizmusellenes politikák terén.
4. Az EU-nak **meg kell erősítenie magát**– a rendelkezésre álló eszközöket és politikákat okosabban és még inkább stratégiai módon kell felhasználni mind a kétoldalú munka, mind a többoldalú fórumokon kifejtett tevékenység során.
5. Végül az Uniónak **jobban kellene kommunikálnia** tevékenységeit, növelnie kellene a hatás mérésére szolgáló kapacitását, és szükség esetén **alternatív és hatékonyabb megoldásokat** kellene kidolgoznia.

A fentiek fényében a mellékelt cselekvési terv a következő öt stratégiai cselekvési területet határozza meg:

(i) A helyi szereplők szerepének növelése: Az emberi jogok és a demokrácia megszilárdulása teljes mértékben csak ott valósulhat meg, ahol erős a helyi szerepvállalás. A cselekvési terv e fejezete az összes külső, kormányzati és nem kormányzati érdekelt féllel folytatott interakció fejlesztését célzó intézkedésekre és tevékenységekre koncentrálna. Különös hangsúlyt kapnak a civil társadalom mozgásterét érintő kihívások.

(ii) A fő emberi jogi kihívások kezelése: E fejezet középpontjában a célzott tematikus emberi jogi problémák állnak, miközben megőrzi a szükséges egyensúlyt egyrészt a polgári és politikai, másrészt a gazdasági, szociális és kulturális jogok között. A tevékenységek e listája kiegészíti és alátámasztja az előző fejezetben rögzített célkitűzéseket.

(iii) A konfliktusok és válságok átfogó emberi jogi megközelítésének biztosítása: E fejezet egy sor intézkedést javasol az emberi jogi jogsértések megelőzését, kezelését és jóvátételét célzó nemzeti, regionális és nemzetközi szintű eszközök és politikák fejlesztésének ösztönzésére és támogatására, különös hangsúlyt fektetve a nemzetközi közösség számára aggodalomra okot adó legsúlyosabb bűncselekményekre. A fejezet annak szükségességét is tükrözi, hogy az EU-nak hozzá kell igazítania meglévő eszközeit a konfliktusok jellegének átalakulásához.

(iv) Nagyobb koherencia és konzisztencia támogatása: E fejezet foglalkozik azzal az igénnyel, hogy a politikák nagyobb koherenciájának biztosítása érdekében a Bizottság és a főképviselő/alelnök építsék be az emberi jogi szempontokat az uniós politikák külső vonatkozásaiba, különös tekintettel a

kereskedelmi/beruházási, migrációs/menekültügyi/menedékjogi és fejlesztési politikákra valamint a terrorizmus elleni küzdelemre.

(v) A hatékonyság és az eredmények kultúrájának elmélyítése az emberi jogok és a demokrácia terén: Tekintettel a fokozódó kihívásokra és a korlátozott forrásokra, a már meglévő eszközök, tevékenységek és politikák jobb felhasználása az egyetlen lehetőség arra, hogy az EU nagyobb hatással legyen az emberi jogokra. Ez a fejezet olyan intézkedésekre tesz javaslatot, amelyek hozzá fognak járulni ahhoz, hogy az EU eredményorientáltabb és stratégiai jellegű megközelítéseket dolgozzon ki.

AZ EMBERI JOGOKRA ÉS A DEMOKRÁCIÁRA VONAKTOZÓ CSELEKVÉSI TERV

E cselekvési terv célja, hogy folytatódjon az EU emberi jogokkal és demokráciával kapcsolatos stratégiai keretének végrehajtása, megfelelő rugalmasságot hagyva a felmerülő új kihívások kezeléséhez. A külső fellépések terén létező, uniós emberi jogi és a demokráciát támogató politikákra épít⁷: ide tartoznak az uniós iránymutatások, eszköztárak és egyéb elfogadott álláspontok, valamint a különféle külső finanszírozási eszközök, különösen a demokrácia és az emberi jogok európai eszköze.

Annak érdekében, hogy biztosítani lehessen a cselekvési terv hatékony végrehajtását, fontos, hogy az európai intézmények **együtt dolgozzanak**, miközben tiszteletben tartják eltérő intézményi szerepeiket, továbbá, hogy adott esetben a cselekvési tervet – nemzeti szinten – a tagállamok is végrehajtsák. A felsorolt tevékenységek elvégzéséért az Európai Külügyi Szolgálat (EKSZ) által támogatott főképviselő/alelnök felel, továbbá saját illetékességi területeiken belül a Bizottság, a Tanács és a tagállamok, ahogyan arról az Európai Unióról szóló szerződés rendelkezik⁸. Az EU emberi jogokkal foglalkozó különleges képviselője megbízatásával összhangban hozzájárul a cselekvési terv végrehajtásához. A cselekvési terv a 2019. december 31-ig tartó időszakot öleli fel, végrehajtásának felülvizsgálatára 2017-ben fog sor kerülni.

Az emberi jogokra és a demokráciára vonatkozó új uniós cselekvési terv (2015–2019) – tervezet

Célkitűzés	Fellépés	Határidő	Felelős
I. A HELYI SZEREPLŐK FELELŐSSÉGVÁLLALÁSÁNAK ÖSZTÖNZÉSE			
<i>a) Átfogó támogatás a közintézményeknek</i>			
1. A nemzeti emberi jogi intézmények kapacitásainak támogatása	a. A nemzeti emberi jogi intézmények független intézményként betöltött kulcsszerepének elismerése, valamint a párizsi elveknek megfelelő intézmények támogatására és az azokkal való együttműködésre irányuló uniós kötelezettségvállalás megerősítése. A nemzeti emberi jogi intézmények országos szinten zajló konzultációs folyamatokba való bevonásának megerősítése, különösen az emberi jogi párbeszéd és a harmadik országok reformjai tekintetében.	Folyamatos	bizottsági szolgálatok (COM), EEAS, tagállamok (MS)

⁷ A tagjelölt országokra és a potenciális tagjelöltekre az uniós bővítési politika keretében vonatkozó különös rendelkezések sérelme nélkül.

⁸ A cselekvési terv végrehajtását szolgáló konkrét lépésekről a Szerződésekkel összhangban kell határozni. A cselekvési terv nem érinti a hatásköröknek az EU és tagállamai közötti felosztását, és a tervet a Szerződésekhez csatolt 13. sz. nyilatkozattal összhangban kell értelmezni.

	b. A nemzeti emberi jogi intézmények nemzetközi koordinációs bizottságával összefüggésben az „A” státuszú intézmények kapacitásainak megerősítése, a „B” státuszúak támogatása az „A” státusz megszerzése érdekében, valamint az ezen intézmények regionális és nemzetközi hálózataival való együttműködés. E tevékenységek eredménye felhasználásra kerül az uniós külső finanszírozási eszközök következő középtávú programozási időszakában.	Folyamatos	COM, EEAS, MS
2. A választásokat lebonyolító szervek támogatása	a. A választásokat lebonyolító szervek szerepkörének és kapacitásának bővítése – különösen megerősített dedikált párbeszéd és hosszú távú támogatási stratégia révén – annak érdekében, hogy ezek a szervek önállóan és hatékonyan képesek legyenek hiteles, inkluzív és átlátható választások lebonyolítására.	Folyamatos	COM, EEAS
	b. A választásokat lebonyolító szervek és a kulcsfontosságú érdekelteltek közötti, részvételen alapuló és inkluzív párbeszéd ösztönzése a teljes választási folyamat során annak érdekében, hogy a politikai pártok és civil társadalmi szervezetek fokozottan részt vehessenek a folyamatban, több információval rendelkezzenek és a választási folyamat valamennyi szakaszát figyelemmel kísérhessék.	Folyamatos	EEAS, COM, MS
3. A parlamenti intézmények kapacitásának támogatása	a. A parlamentek jogalkotási, költségvetési és felügyeleti előjogai bővítésének támogatása, valamint a parlamentek támogatása abban, hogy a kulcsfontosságú reformkérdésekről nyilvános vitákat rendezzenek, kellőképpen figyelembe véve az érintett nemzetközi emberi jogi kötelezettségeket.	Folyamatos	COM, EEAS, MS
	b. A parlamenti dimenzió beépítése az EU és az EUKT által szervezett, jó kormányzásra irányuló programokba és költségvetési támogatásokba.	2017-ig	COM, EEAS, MS
4. Célzott igazságügyi támogatás	a. A büntetőjogra, illetve a polgári jogra vonatkozó igazságügyi reformokkal párhuzamosan az igazságügyi alkalmazottak megfelelő, a nemzetközi emberi jogi normák és kötelezettségek alaposabb megismertetésére irányuló képzése; a szakmai képviselők és a jól képzett érdekképviselők/jogi képviselők, valamint a jogász szervezetek (például ügyvédi kamarák) rendszeres támogatása.	Folyamatos	EEAS, COM, MS
	b. Annak kétoldalú és többoldalú szinten történő nyomon követése, hogy a partnerországok tiszteletben tartják-e a rájuk háruló nemzetközi kötelezettségeket (az igazságszolgáltatáshoz és tisztességes eljáráshoz való jogra, ezen belül a költségmentességre vonatkozóan); szükség esetén a technikai együttműködés és támogatás mozgósítása.		EEAS, COM, MS

	c. A decentralizált szintű igazságszolgáltatáshoz való jog előmozdítása és megkönnyítése; párbeszéd folytatása a bűnüldöző hatóságokkal és a fogvatartási létesítményekkel, valamint e szervezetek támogatása.	Folyamatos	EEAS, COM, MS
5. A közigazgatás nyújtott átfogó támogatás biztosítása	a. A bevált módszerek figyelembevételével a hatalmi ágak szétválasztásának és a demokratikus intézmények függetlenségének további támogatása, valamint a hazai szereplők reformfolyamatokban – különösen az alkotmányos reformokban – játszott szerepének előmozdítása annak érdekében, hogy jobban érvényesüljenek az érintettek különböző érdekei.	Folyamatos	EEAS, COM
	b. A korrupció elleni küzdelemre vonatkozó speciális szakismeretek kifejlesztése és szakosodott szervek létrehozásának előmozdítása; a közigazgatási és korrupcióellenes szervek kapacitásának megerősítése annak érdekében, hogy a szakpolitikákat feddhetetlenül és a közforrásokkal való hatékony gazdálkodás jegyében hajtsák végre.	Folyamatos	COM, EEAS, MS
6. Az emberi jogokra és a demokráciára irányuló regionális mechanizmusokkal folytatott együttműködés megerősítése	a. A regionális szervezetekkel és mechanizmusokkal folytatott uniós együttműködésen belül az emberi jogi aspektusok megerősítése, különösen a fontosabb többoldalú eseményeken a kulcsfontosságú tematikus kérdésekkel kapcsolatos szinergiák és közös kezdeményezések előmozdításával.	Folyamatos	EEAS, COM
	b. Az emberi jogokat és a demokráciát támogató regionális mechanizmusok közötti megosztásalapú kapacitásépítési kezdeményezések előmozdítása.	Folyamatos	EEAS, MS, COM
b) A civil társadalom fellendítése			
7. A harmadik országok civil társadalmi szervezeteivel – ezen belül a szociális partnerekkel – fenntartott, valamint a hatóságok, a	a. A nemzeti szakpolitikai párbeszéd elősegítése – többek között a bevált módszerek strukturált cserék útján történő átadásával – a kormány/parlament képviselői és a civil társadalom között, beleértve a szociális partnerek képviselőit is.	Folyamatos	EEAS, COM
	b. A civil társadalmi szervezetek kormányok elszámoltatására irányuló kapacitásának további megerősítése, többek között a bevált módszerek regionális szintű civil társadalmi szervezetek közötti cseréjével.	Folyamatos	COM, EEAS, MS

parlamentek és a civil társadalmi szervezetek közötti partnerségek megerősítése	c. Az EU által szervezett helyi szintű konzultációk minőségének javítása, különösen annak érdekében, hogy a szakpolitikák kidolgozásakor és végrehajtásakor figyelembe vegyék a civil társadalom – és ezen belül a szociális partnerek és a polgári mozgalmak – véleményét; az uniós küldöttségek ütemtervében a háromoldalú (hatóságok, civil társadalmi szervezetek és az EU közötti) párbeszédök ösztönzése.	Folyamatos	COM, EEAS, MS
	d. Az EU politikai pártokkal és polgári mozgalmakkal való együttműködésének megerősítése annak érdekében, hogy azok erősebb szerepet játszhassanak a demokratikus és elszámoltatható intézmények és módszerek előmozdítása terén.	Folyamatos	COM, EEAS, MS
8. A nők és lányok jogait védő civil társadalmi szervezetek szerepvállalásának növelése	A nők jogait előmozdító és védő női szervezetek és emberi jogvédők támogatása, valamint arra való ösztönzésük, hogy nagyobb szerepet játsszanak a nemek közötti egyenlőséggel kapcsolatos ügyekben a döntéshozók elszámoltatása terén.	Folyamatos	EEAS, COM, MS
9. Az emberijog-védők támogatásának megerősítése a nemzetközi és a regionális fórumokon egyaránt	a. Az emberijog-védők – köztük a gazdasági, szociális és kulturális jogokért küzdők – fokozott támogatása rendszerezett és átfogó megközelítés alapján, a következők útján: a magas rangú látogatásokon – beleértve az ágazatspecifikus kiküldetéseket – a veszélyeztetett emberijog-védők ügyeinek felvetése; az emberijog-védők védelmének támogatása terén az ENSZ-szel és a regionális mechanizmusokkal való együttműködés; az emberijog-védőket és a civil társadalmi szerepvállalást előmozdító többoldalú kezdeményezések fokozott támogatása – többek között az ENSZ-közgyűlésben és az Emberi Jogi Tanácsban –, valamint az emberijog-védők védelmével kapcsolatban a tagállamok közötti tehermegosztás és a bevált módszerek átadásának fokozása.	Folyamatos	EEAS, COM, MS
	b. A vidéki területeken folytatott tájékoztatási tevékenységek gyakoribbá tétele és rendszeresebb kapcsolattartás a női emberijog-védőkkel és a marginalizált csoportokkal.	Folyamatos	EEAS, COM, MS
10. A nem kormányzati szervezetek szerepvállalását	a. Az emberijog-védők védelmére irányuló jogszabályok, szakpolitikák és mechanizmusok előmozdítása és támogatása; különösen a vonatkozó uniós iránymutatás, valamint a demokrácia és az emberi jogok európai eszköze keretében	Folyamatos	EEAS, COM, MS

veszélyeztető problémák orvoslása	indított uniós emberijog-védelmi mechanizmusok lendületes végrehajtása, többek között a központban és az uniós küldöttségeken (a szakpolitikai és műveleti részlegekben) dolgozóknak szóló célirányos figyelemfelkeltés és képzés útján.		
	b. A civil társadalomra – és ezen belül a szociális partnerekre – irányadó jogi (például törvények és rendeletek) és támogatási környezet (például az önkényes eljárások, pénzügyi feltételek, zaklatások vagy korlátozások, különös tekintettel a külföldi finanszírozásra) aktív figyelemmel kísérése, a civil társadalmi szerepvállalásra nézve veszélyt jelentő tényezők kezdeményező módon történő körvonalazása, az azokról való beszámolás, valamint az azok elleni fellépés.	Folyamatos	EEAS, COM, MS
	c. A gyülekezési és egyesülési szabadság indokolatlan korlátozásával, a civil társadalom szerepvállalásának korlátozásával és a civil társadalom – ezen belül az emberijog-védők – munkájának megkísérelt akadályozásával szemben való fellépés a köz- és a magánszférának szóló üzenetküldéssel, biztosítva, hogy ezeket a kérdéseket rendszeresen felvessék a kétoldalú üléseken, az emberi jogi párbeszédeken és az ENSZ-fórumokon (például az Emberi Jogi Tanácsban).	Folyamatos	EEAS, COM, MS
II. A LEGFONTOSABB EMBERI JOGI KIHÍVÁSOK KEZELÉSE			
11. A véleménynyilvánítás szabadságának és a magánélet védelmének előmozdítása	a. Aktív fellépés az újságírók és más médiamunkások elleni erőszak megelőzése és az arra való válaszadás érdekében, lehetővé téve a sajtó munkájának biztonságát és védelmét, az erőszaktól, politikai nyomástól, cenzúrától és üldöztetéstől való félelemtől mentes működését.	Folyamatos	EEAS, COM, MS
	b. A véleménynyilvánítás és a média szabadságának integrálása a terrorizmus és a számítástechnikai bűnözés elleni küzdelmet, a kiberbiztonság fokozását és az információkhoz való hozzáférés előmozdítását célzó uniós szakpolitikákba és programokba, valamint más idevágó szakpolitikákba, például az audiovizuális médiaszolgáltatásokra vonatkozó jogi keretekbe.	Folyamatos	EEAS, COM, MS

	c. A digitális korban a magánélet védelmével és az adatvédelemmel kapcsolatban felmerülő kérdéseknek és a tömeges megfigyelési programok hatásainak megfelelő kezelése kétoldalú és többoldalú fórumokon (Európa Tanács, ENSZ, EBESZ).	Folyamatos	EEAS, COM, MS
12. A megkülönböztetés-mentesség kultúrájának ápolása	a. „Uniós megkülönböztetésmentességi kézikönyv” kidolgozása harmadik országokban, a diszkrimináció minden formájával, egyebek mellett a többszörös/halmazott megkülönböztetéssel szembeni intézkedések céljaira szolgáló eszközök bemutatása.	Folyamatos	EEAS, COM, Tanács
	b. A központban, az Unió küldöttségeinél és a tagállami külképviseleteken dolgozó kulcsszemélyzet LMBTI-kérdésekkel kapcsolatos érzékenységének növelése és az ilyen kérdések proaktívabb kezelése.	Folyamatos	EEAS, MS, COM
	c. Az őslakos népek jogairól szóló ENSZ-nyilatkozattal és az őslakos népekkel foglalkozó 2014. évi világkonferencia záródokumentumával összhangban az őslakos népekkel foglalkozó uniós szakpolitika megerősítése.	2016-ig	EEAS, COM, MS
	d. A fogyatékossgal élő személyek egyenlő hozzáféréseinek és emberi jogainak előmozdítása a fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló, az EU által is aláírt egyezménynek megfelelően, a fogyatékossgal élők szempontjainak az emberi jogi fellépésekbe történő beépítésével és a fogyatékossgal élők egyenlő részvételét gátló akadályok lebontására hivatott, célirányos fellépésekkel; a fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló egyezmény végrehajtását segítő, védő és ellenőrző mechanizmusok működésének támogatása és megerősítése az egyezmény 33. cikke (2) bekezdésének megfelelően, beleértve e mechanizmusok partnerországokban való kialakítását; az egyezmény Fakultatív Jegyzőkönyvéhez való uniós csatlakozáshoz szükséges lépések megtétele; összhangban a 2010–2020-as európai fogyatékossgügyi stratégiával, a fogyatékossgal élő személyek jogainak előmozdítása az Unió külső tevékenységeiben.	Folyamatos	COM, EEAS, MS
13. A nemek közötti egyenlőség előmozdítása, a nők és lányok társadalmi	a. A nőkkel szemben alkalmazott hátrányos megkülönböztetések (diszkrimináció) minden formájának kiküszöböléséről szóló egyezményben, a Nők Negyedik Világkonferenciájának pekingi cselekvési platformja keretében, a népesedésről és a	Folyamatos	EEAS, COM, MS

szerepvállalásának és részvételének ösztönzése	fejlesztésről szóló kairói nyilatkozatban és a 2015 utáni fejlesztési menetrendben a nők jogaival kapcsolatban vállalt kötelezettségek végrehajtásának felgyorsítása.		
	b. A nemek közötti egyenlőségre és a nők társadalmi szerepvállalására vonatkozó új, ambiciózus és markáns uniós cselekvési terv előkészítése a nemzetközi együttműködés és fejlesztés 2016–2020-as programja keretében (GAP II), a következőkre irányulóan: i. a nők gazdasági, szociális és kulturális jogai és részvétele; ii. a nők polgári és politikai jogai és azok gyakorlása; iii. a nők testi és lelki sérthetlenségének védelme, különös tekintettel a női nemi szervek megcsonkításával, a gyermek-, korai és kényszerházasságokkal és a konfliktusok során előforduló szexuális erőszakkal kapcsolatos gyakorlatok megszüntetésére.	2016-ig	COM, EEAS
	c. Példamutatás a következők terén: a nemek közötti egyenlőség, a nők társadalmi szerepvállalásának megerősítése és az elszámoltathatóság növelése az EU-ban, a nemek közötti egyenlőségre vonatkozó átfogó uniós politikával való koherencia biztosításán keresztül.	Folyamatos	EEAS, COM
	d. A „Fellépés a női nemi szervek megcsonkításának megszüntetése érdekében” című közleményben ⁹ körvonalazott fellépések végrehajtásának folytatása.	Folyamatos	EEAS, COM, MS
14. A gyermekek jogainak érvényesítése	a. A gyermekjogok előmozdítására, védelmére és érvényesítésére irányuló partnerországi erőfeszítések támogatása, különös figyelemmel a gyermekvédelmi rendszerek megerősítésére. b. A gyermekjogok előmozdítására, védelmére és érvényesítésére irányuló partnerországi fellépések támogatása, különösen a gyermekekkel szembeni erőszak és a gyermekmunka elleni fellépés, valamint a túléléshez és a fejlődéshez való jog terén, figyelembe véve az egészséghez, a táplálkozáshoz, a tanuláshoz, a képzéshez és a szociális védelemhez való gazdasági és szociális jogokat.	2017-ig	EEAS, COM

⁹ 2013. november 25., COM(2013) 833 final, <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/PDF/?uri=CELEX:52013DC0833&qid=1429541441125&from=EN>

15. A kínzás, a bántalmazás és a halálbüntetés elleni fellépés	a. A kínzás (megelőzés, elszámoltathatóság és rehabilitáció), a bántalmazás és a halálbüntetés (eltörlés, moratórium és minimumszabályok) átfogó kezelése minden politikai és emberi jogi párbeszéd során, valamint a halálbüntetés, a kínzás és a bántalmazás elleni biztosítékok beépítése az Unió terrorizmusellenes, válságkezelési és egyéb tevékenységeibe.	Folyamatos	EEAS, COM, Tanács, MS
	b. Koherens megközelítés kidolgozása a törvénytelen kivégzések, az erőszakos eltüntetés, a kínzás és a bántalmazás más formái közötti kapcsolatok feltárására.	2017-ig	EEAS, COM, Tanács
	c. A tudatosság növelése, a közös fellépések és legjobb gyakorlatok cseréjének előtérbe helyezése szoros együttműködésben az ENSZ-szel, a regionális szervezetekkel és a civil társadalommal, ezen belül a tízéves globális kezdeményezéssel (Kezdeményezés a kínzás elleni egyezményért - CTI) , a kínzás elleni ENSZ-egyezmény 2024-ig történő világszintű megerősítése és végrehajtása céljából, valamint az egyezmény fakultatív jegyzőkönyve, illetve az egyének erőszakos eltüntetéssel szembeni védelméről szóló nemzetközi egyezmény megerősítésének és végrehajtásának elősegítése céljából.	Folyamatos	EEAS, COM, MS
16. A gazdasági, szociális és kulturális jogok előmozdítására irányuló átfogó menetrend kialakításának elősegítése	a. A gazdasági, szociális és kulturális jogoknak az Unió külpolitikájában, ezen belül a külső támogatás programozásában való markánsabb érvényesítésére vonatkozó uniós elkötelezettség megerősítése, párhuzamosan annak hangsúlyozásával, hogy a gazdasági, szociális és kulturális jogok dimenziójának megerősítése egyáltalán nem jelenti a polgári és politikai jogokra vonatkozó meglévő kötelezettségvállalások háttérbe helyezését; az emberi jogi dimenzió világos felismerésének hangsúlyozása az olyan területeken, mint a szociálpolitika, az egészségügy, az oktatás vagy az életszínvonal; kapacitásépítés annak biztosítására, hogy az illetékes uniós és tagállami tisztviselők, valamint a civil társadalom szereplői és a helyi szociális partnerek tájékoztatást kapjanak a gazdasági, szociális és kulturális jogokkal kapcsolatos nemzetközi szerződésekről és különösen az alapvető munkaügyi elvekkkel és jogokkal kapcsolatos nemzetközi szerződésekről (ILO alapegyezmények).	Folyamatos	EEAS, COM, Tanács
	b. Azon emberijog-védők, köztük szociális partnerek védelmét biztosító tevékenységek fokozása, akiknek célja a gazdasági, szociális és kulturális jogok védelme és	Folyamatos	EEAS, COM, MS

	különösen a földdel kapcsolatos jogok és a munkajogok védelme, az őslakos népek tekintetében is, egyebek mellett a földfoglalás és az éghajlatváltozás kontextusában.		
17. Előrelépés az üzleti vállalkozások emberi jogi felelőssége területén	a. Kapacitás- és tudásépítés az üzleti vállalkozások emberi jogi felelősségével kapcsolatos iránymutatások végrehajtásáról, különösen a vonatkozó ENSZ-irányelvek végrehajtása és az irányelvek végrehajtásához hozzájáruló egyéb eszközök/kezdeményezések tekintetében; ebben az összefüggésben az uniós küldöttségek szerepének és szakértelmének megerősítése; az ENSZ-irányelvekkel és a vállalati társadalmi felelősségvállalással kapcsolatos tudatosság fokozása a külső tevékenységek és a szakpolitikai párbeszéd során, valamint kezdeményező fellépés a vállalkozások, a civil társadalom, a nemzeti emberi jogi intézmények, a partnerkormányzatok és regionális szervezetek irányában az üzleti vállalkozások emberi jogi felelősségével kapcsolatos ügyekben mind a polgári és politikai jogok, mind a gazdasági, kulturális és szociális jogok tekintetében.	Folyamatos	EEAS, COM
	b. Az ENSZ-irányelvek végrehajtására vonatkozó nemzeti cselekvési tervek kidolgozása és végrehajtása .	2017-ig	MS
III. A KONFLIKTUSOK ÉS VÁLSÁGOK ÁTFOGÓ EMBERI JOGI MEGKÖZELÍTÉSÉNEK BIZTOSÍTÁSA			
18. Elmozdulás a korai előrejelzéstől a megelőző intézkedések felé	a. Az új uniós korai konfliktus-előrejelző rendszer használatának mint a súlyos emberi jogi jogsértések megelőzésére szolgáló eszköznek az előmozdítása.	Folyamatos	EEAS, EU, MS
	b. Nagyobb koherencia biztosítása a emberi jogi beszámolók és a korai előrejelzés / konfliktuselemzés területén, egyebek mellett a releváns konfliktuskockázatok emberi jogi párbeszédok és konzultációk során történő értékelése révén.	2016-ig	EEAS, EU, MS
	c. A súlyos emberi jogi jogsértésekre / atrocitásokra uszító cselekmények elleni tevékenységek támogatása. A gyűlöletbeszéd és az erőszakos szélsőségességre való felhívás elleni küzdelem támogatása ezeknek ellentmondó narratívák kidolgozásával, emberi jogi neveléssel és a gyermekeket és fiatalokat célzó békeépítési kezdeményezésekkel.	Folyamatos	EEAS, COM
	d. A fegyveres konfliktusokban érintett gyermekeket segítő megelőző, válaszadó és (hosszú távú) reintegrációs programok létrehozásának támogatása a helyi	Folyamatos	EEAS, COM,

	közösségekkel, az érintett gyermekekkel és szülőkkel együttműködésben (pl. pszichoszociális támogatás, társadalmi-gazdasági reintegráció, oktatás, beilleszkedést segítő képzési programok, családfelkutatás és családdegysítés).		MS
19. A konfliktusok és válságok többoldalú és regionális kezelését lehetővé tevő kapacitások bővítése	a. Az ENSZ népirtás megelőzésével foglalkozó különleges tanácsadójával, az ENSZ védelmi felelősséggel foglalkozó különleges tanácsadójával és a megelőző tevékenységekben érdekelt más nemzetközi és regionális szereplőkkel való együttműködés fokozása, és támogatásuk erősítése.	Folyamatos	EEAS, COM, MS
	b. Az ENSZ gyermekek és fegyveres konfliktusok kapcsolatával foglalkozó különleges képviselője munkájának és különösen a konfliktusok által érintett gyermekek ellen elkövetett súlyos jogsértések megakadályozására és megtorlására irányuló cselekvési tervek aláírásának, végrehajtásának és ellenőrzésének támogatása, egyebek mellett jogvédő és programozási tevékenységek révén.	Folyamatos	EEAS, COM, MS
20. A nemzetközi humanitárius jog tiszteletben tartásának támogatása	a. A nemzetközi humanitárius jog tiszteletben tartásának előmozdításáról szóló uniós iránymutatások végrehajtásának értékelése a nemzetközi humanitárius jog betartására irányuló mechanizmus esetleges jövőbeli létrehozásának fényében. A meglévő szakpolitikai eszközök végrehajtását értékelő, olyan ajánlásokhoz vezető jelentés elkészítése, amelyek többek között arra vonatkoznak, milyen konkrét módon tudnák az uniós tagállamok és az Unió támogatni a nemzetközi humanitárius jog betartására irányuló jövőbeli mechanizmust.	2016-ig	EEAS, COM, Tanács
	b. Szakpolitika kidolgozása és végrehajtása annak biztosítására, hogy az EU és az uniós tagállamok által a katonai, rendőri, határőrizeti és más biztonsági szerveknek egyebek mellett a KKBP-missziók és -műveletek keretében nyújtott támogatások megfeleljenek a nemzetközi humanitárius jog előmozdítására, védelmére és végrehajtására vonatkozó elveknek, illetve hozzájáruljanak azokhoz, továbbá összhangban legyenek az EU emberi jogi politikájával (az emberi jogok területén biztosítandó kellő gondosság politikájával).	2017-ig	EEAS, COM, MS

	c. A nemzetközi emberi jogi normák és a nemzetközi humanitárius jog súlyos megsértésének eseteire vonatkozó kötelező, a nemzetközi humanitárius jogról szóló uniós iránymutatásoknak megfelelő beszámolási rendszer kidolgozása az ilyen esetekkel találkozó, uniós küldöttségeknél dolgozó, KKBP-missziókban és műveletekben részt vevő és más illetékes, harmadik országokba kihelyezett uniós személyzet számára ¹⁰ . A súlyos jogsértésekről szóló beszámolók központban történő elemzése és a válaszlépések kidolgozása, illetve a beszámolók továbbítása a tagállamokhoz és más releváns szereplőkhöz.	2017-ig	COM, EEAS, MS
21. Az elszámoltathatóság és az átmeneti igazságszolgáltatás előmozdítása és támogatása	a. A Nemzetközi Büntetőbíróságról (ICC) szóló, 2011. március 21-i 2011/168/KKBP tanácsi határozat és a határozat végrehajtásáról szóló cselekvési terv végrehajtásának értékelése. Egy EU/ICC-kerekasztal hivatalos létrehozása a közös érdeklődésre számot tartó területek azonosítása, a vonatkozó tevékenységekkel kapcsolatos információcsere és a két szervezet közötti jobb megértés biztosítása céljából. Az érdekelt államok részvételének, együttműködésének és hozzájárulásának elősegítése.	2016-ig	EEAS, COM, MS
	b. Az átmeneti igazságszolgáltatásra vonatkozó uniós szakpolitika végrehajtása egyebek mellett az átmeneti igazságszolgáltatás uniós támogatása során érzékelt kihívások és szerzett tapasztalatok feltérképezése segítségével; konkrét iránymutatás és képzés biztosítása az átmeneti igazságszolgáltatás területén dolgozó uniós missziós személyzet számára; a Bizottság szolgálatainál, az EKSZ-nél és a tagállamokban dolgozó, érintett szakembereket felölelő hálózat létrehozása a bevált módszerek cseréje, a koherencia és a következetesség biztosítása céljából; fokozottabb nyomon követés és beszámoltatás (részben az emberi jogi országstratégiákon keresztül), és az átmeneti igazságszolgáltatásról szóló régióközi párbeszéd előmozdítása a regionális szervezetek közötti együttműködés javítása céljából.	Folyamatos	EEAS, COM, Tanács, MS

¹⁰ A humanitárius segítségnyújtás terén dolgozó uniós alkalmazottak mentesülnek a beszámolási kötelezettség alól, mert az rombolhatná a semlegességükről, pártatlanságukról és függetlenségükről kialakult képet, ami kitéhetné őket és az érintett lakosságot a harcoló felek támadásainak, valamint veszélyeztethetné az érintett lakossághoz való eljutásuk lehetőségét.

22. Az emberi jogi megfontolások beépítése a KKBP tervezésének, végrehajtásának és ellenőrzésének valamennyi szakaszába	a. Ágazatspecifikus operatív iránymutatások kidolgozása a KKBP-missziók keretében a rendfenntartó, katonai, büntetés-végrehajtási és igazságszolgáltatási szervekkel dolgozó személyzet számára, az emberi jogok általános érvényesítésével, a nemzetközi humanitárius joggal, a gyermekvédelemmel, a nők helyzetével (és ennek kapcsán az 1325. sz. ENSZ BT-határozattal) kapcsolatos gyakorlati útmutatás céljából.	2017-ig	EEAS, MS
	b. Elfogadását követően a civil KKBP-missziók új közös magatartási kódexének végrehajtása, többek között az alábbiak révén: kiküldetésre felkészítő és bevezető képzések, misszióspecifikus képzések a kihelyezett állomány számára, speciális vezetői képzések, kampányok a missziók során és a helyi lakosság számára és a kódex szabályainak megsértésére vonatkozó statisztikák összeállítása. Hasonló lépések a katonai műveletekben részt vevő személyzetre irányadó magatartási normák fokozottabb tudatosítása és a missziók/műveletek körzetében élő helyi közösségek tudatosságának növelése érdekében.	2017-ig	EEAS, MS
	c. Az ENSZ BT a nőkről, a békéről és a biztonságról szóló 1325. és 1820. számú határozatának és az azokból következő határozatoknak az uniós végrehajtására irányuló átfogó megközelítés végrehajtásának megerősítése a globális felülvizsgálat és a felmerülő kérdések (terrorizmus, erőszakos szélsőségeség, emberkereskedelem elleni küzdelem) figyelembevételével, a jelentéstételi rendszer javításával, a KKBP-missziókban és -műveletekben a nemek közötti egyensúly javítására vonatkozó stratégiai terv elfogadásával, valamint az uniós tagállamok fokozottabb részvételével és a velük folytatott koordináció javításával, különösen az 1325. számú ENSZ BT-határozattal foglalkozó informális EU-munkacsoporton keresztül.	2016-ig	EEAS, COM, MS
IV. A KOHERENCIA ÉS A KÖVETKEZETESSÉG JAVÍTÁSÁNAK ELŐSEGÍTÉSE			
23. Migráció/emberkereskedel em/migránsok	a. A migrációval és a mobilitással kapcsolatos általános megközelítéssel, valamint a hamarosan elkészülő, migrációra vonatkozó európai menetrenddel összhangban az emberi jogokra vonatkozó biztosítékok megerősítése a harmadik országokkal	Folyamatos	EEAS, COM

csempészete/menekült- ügyi politikák	<p>folytatott migrációs és mobilitási párbeszédok és együttműködési keretek mindegyike tekintetében, beleértve a mobilitási partnerségeket és a közös migrációs és mobilitási programokat, továbbá a migrációval kapcsolatos megállapodásokat és programokat is, többek között az emberi jogokat érintő hatások elemzése révén; annak biztosítása, hogy az emberi jogokról szóló képzési elemek beépülnek a bevándorlási és határigazgatási szervek részvételével szervezett kapacitásépítési projektekbe.</p>		
	<p>b. Az EU emberkereskedelem-ellenes stratégiájának végrehajtása érdekében már megtett lépésekre alapozva az emberi jogok és az áldozatvédelem teljes körű beépítése a kiemelt országokkal folytatott politikai, migrációs és mobilitási, biztonságügyi és emberi jogi párbeszédok keretében az emberkereskedelemről folyó megbeszélések, valamint az e kiemelt országokban tevékeny nemzetközi szervezetekkel és donorokkal való megbeszélések témái közé; a kiemelt országokban működő uniós küldöttségek a lehető legnagyobb mértékben kihasználják azt a lehetőséget, hogy az emberkereskedelem tekintetében összekötő személyként kijelölt képviselőjükön keresztül emberi jogi vonatkozású kérdéseket vehetnek fel az emberkereskedelemmel kapcsolatos helyi uniós koordinációs egyeztetéseken, valamint az emberkereskedelemről a fogadó ország hatóságaival való megbeszéléseken; az emberkereskedelemmel kapcsolatos főbb nemzetközi egyezmények ratifikálásának és végrehajtásának támogatása, ideértve a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet (ILO) kényszermunkáról szóló és a háztartási alkalmazottakról szóló egyezményét is.</p>	Folyamatos	EEAS, COM
	<p>c. Az embercsempészettel kapcsolatos emberi jogi problémák kezelése a prioritásként meghatározott országokban politikai, emberi jogi és egyéb témákról folytatott párbeszédok révén; az uniós küldöttségek ösztönzése arra, hogy erőforrásaikat teljes mértékben mozgósítsák annak biztosítására, hogy az embercsempészettel és annak emberi jogi vetületével következetesen foglalkoznak a fogadó ország hatóságaival, valamint a civil társadalommal, nemzetközi szervezetekkel és más donorokkal folytatott együttműködésük során.</p>	2017-ig	EEAS
	<p>d. A partnerországok támogatása a menekültek és a belső menekültek jogainak érvényesítése és védelme érdekében, többek között kapacitásépítés révén.</p>	Folyamatos	EEAS, COM

	e. A migránsok igazságszolgáltatáshoz és egészségügyi ellátáshoz való joga eredményesebb érvényesülésének támogatása a tranzitországokban; annak ösztönzése, hogy a harmadik országokban javítsák az őrizetbe vett migránsok őrizetbe vételének körülményeit és alakítsák ki az illegális migránsok őrizetbe vételének alternatíváit.	Folyamatos	COM
	f. Az uniós és nem uniós célországokban élő diaszpórákkal való kapcsolatfelvétel annak érdekében, hogy felhívjuk a figyelmet a tranzitországokban a migránsokkal és menekültekkel szemben elkövetett, emberi jogokkal kapcsolatos visszaélésekre, valamint a származási országokban tapasztalható emberi jogi problémákra.	2017-ig	EEAS, COM, MS
	g. Azon származási országok azonosítása, ahol az emberi jogok megsértése jelentős kényszerítő tényezőként hat; a politikai párbeszéd és egyéb párbeszédok és programok célzottabb alkalmazása e jogsértések kezelése érdekében.	2016-ig	EEAS, COM, MS
	h. A hontalanság kérdésének folyamatos napirenden tartása a prioritásként meghatározott országokkal fenntartott kapcsolatok során; célzott erőfeszítések annak megakadályozására, hogy konfliktusokból, lakóhelyelhagyásból és az államok felbomlásából adódóan további hontalan népességcsoportok jelenjenek meg.	Folyamatos	EEAS, COM
24. Kereskedelem- és beruházáspolitikai	a. A GPS+ kedvezményezettjei kötelezettségvállalásai (az érintett emberi jogi egyezmények és ILO- egyezmények) tényleges végrehajtásának, érvényesítésének és nyomon követésének megerősítése és támogatás nyújtása ehhez, például a főbb nemzetközi szervek és a civil társadalom – ezen belül a szociális partnerek – részvételével folyó projektek révén.	Folyamatos	EEAS, COM
	b. További munka a kereskedelmi és beruházási megállapodások emberi jogokra gyakorolt hatásait vizsgáló elemzéshez szükséges megbízható és módszertanilag megalapozott megközelítés kialakítása érdekében, ideértve az utólagos értékeléseket is; annak feltárása, hogy milyen módon bővíthető a már meglévő kvantitatív elemzés a kereskedelmi és beruházási kezdeményezések emberi jogokra gyakorolt hatásának értékelése tekintetében.	Folyamatos	EEAS, COM
	c. Az uniós tagállamok arra irányuló erőfeszítései, hogy a harmadik országokkal jelenleg tárgyalt kétoldalú beruházási megállapodásaikba (az uniós szintű tárgyalások tárgyát képező megállapodásokban szereplő rendelkezésekkel összhangban) az emberi jogok tiszteletben tartásával és érvényre juttatásával kapcsolatos rendelkezéseket is belefoglaljanak, a vállalati társadalmi	Folyamatos	MS

	felelősségvállalásra vonatkozó rendelkezéseket is beleértve.		
	d. Törekvés arra, hogy az EU kereskedelmi és beruházási megállapodásaiba következetesen belefoglalják azt, hogy tiszteletben kell tartani a vállalati társadalmi felelősségvállalásra vonatkozó, nemzetközileg elismert elveket és iránymutatásokat, így például az OECD multinacionális vállalkozásokra vonatkozó iránymutatását, az ENSZ Globális Megállapodását, az üzleti szféra és az emberi jogok kapcsolatát szabályozó ENSZ-irányelveket, az ILO által kiadott, a multinacionális vállalatokra és a szociális politikára vonatkozó elvekről szóló háromoldalu nyilatkozatot, valamint az ISO 26000 szabványt.	Folyamatos	COM
	e. A halálbüntetés vagy kínzás során alkalmazható egyes áruk kereskedelméről szóló rendelet és a kettős felhasználású termékekről szóló rendelet rendszeres felülvizsgálata.	Folyamatos	EEAS, COM
25. A terrorizmus elleni küzdelem	a. A terrorizmus elleni küzdelemről szóló uniós stratégia alapján olyan elképzelések kidolgozása, amelyek arra vonatkoznak, miképpen akadályozható meg a harmadik országokban a fiatalok körében a radikalizálódás és a szélsőséges erőszak, hogyan támogathatók az uniós tevékenységek és hogyan lehet ezekben az országokban együttműködni a médiával és a közösségi vezetőkkel a terrorista propagandával szemben alternatívát nyújtó narratívák kialakítása érdekében; annak érvényesítése és támogatása, hogy a harmadik országokban a terrorizmus elleni küzdelmet szolgáló valamennyi jogszabály, szakpolitika és mechanizmus központi elemét képezzék az emberi jogok, a nemzetközi humanitárius jog tiszteletben tartásának biztosítása és az elveken nyugvó humanitárius segítségnyújtás lehetővé tétele mellett.	2015-ig	EEAS, COM, Tanács, MS
	b. A terrorizmus elleni küzdelemre vonatkozó uniós iránymutatás széles körű terjesztésének biztosítása, többek között tájékoztató tevékenységekben való részvétellel és a terület gyakorlati szakembereinek képzésével, különösen a stabilitás és a béke elősegítését szolgáló eszköz alapján folytatott tevékenységek	Folyamatos	EEAS, COM

	tekintetében.		
26. A fejlesztés jogalapú megközelítésének érvényre juttatása	a. A jogalapú megközelítés irányába való elmozdulásra vonatkozó uniós kötelezettségvállalás megvalósítása arra törekedve, hogy azt valamennyi uniós fejlesztési tevékenységben maradéktalanul és kézzel fogható módon érvényre juttassák, képzés, kapacitástámogatás és nyomon követés alkalmazásával annak érdekében, hogy a félidős felülvizsgálatig megvalósuljon a megközelítés teljes körű integrálása. A jogalapú megközelítés uniós tagállamok általi elfogadása és érvényesítése a fejlesztési együttműködés tekintetében.	2016-ig	EEAS, COM, Tanács, MS
	b. Az EU 2012-es költségvetés-támogatási politikájának részét képező, az alapvető értékekre vonatkozó értékelést a költségvetés-támogatás alapvető elemeként meghatározó 12. melléklet végrehajtásának, és e tekintetben különösen a jogalapú megközelítésnek az ágazati reformokkal kapcsolatos szerződésekből megvalósítandó teljes körű integrálásának értékelése.	2017-ig	EEAS, COM
	c. Annak feltárása, hogy lehetséges-e még szélesebb körűen érvényre juttatni a jogalapú megközelítést a nem fejlesztési jellegű külső tevékenységekben, a fejlődéshez való jog következményeinek elemzése, valamint a 2015 utáni időszakra vonatkozó fejlesztési menetrend eredményeinek értékelése.	2017-ig	EEAS, COM
27. Annak elősegítése, hogy a hatásvizsgálatok erőteljesebben mozdítsák elő az emberi jogok tiszteletben tartását	a. Az uniós fellépések alapjogokra gyakorolt hatásáról már elvégzett értékelésekre építve további erőfeszítések annak érdekében, hogy az emberi jogok megfelelőbben épüljenek be a külső hatással járó javaslatok bizottsági hatásvizsgálataiba; ehhez adott esetben további iránymutatást kell kialakítani az emberi jogokra gyakorolt hatás elemzése tekintetében, fejleszteni kell az ilyen jellegű elemzéshez szükséges szakértelmet és kapacitásokat, és biztosítani kell, hogy a komoly emberi jogi kockázatoknak kitett érintettek csoportjaival kiterjedt konzultációkra kerüljön sor.	Folyamatos	EEAS, COM
	b. Adott esetben az emberi jogokra gyakorolt hatások elemzésének beépítése a külső hatással járó uniós beavatkozások utólagos bizottsági értékeléseibe.	Folyamatos	COM, EEAS

	c. Szakpolitikai következetesség biztosítása az emberi jogokra gyakorolt hatásokról egyfelől a hatásvizsgálatok keretében, másfelől az emberi jogokkal kapcsolatos egyéb szakpolitikai eszközök – ezen belül az emberi jogi országstratégiák, emberi jogi párbeszéd, valamint a költségvetés-támogatás/pénzügyi eszközök programozása – keretében végzett elemzés között, az azonosított esetleges negatív hatások kezelése és a pozitív hatások maximalizálása érdekében.	Folyamatos	EEAS, COM
V. A HATÉKONYSÁGOT ÉS AZ EREDMÉNYEKET ELŐTÉRBE HELYEZŐ KULTÚRA ELMÉLYÍTÉSE AZ EMBERI JOGOK ÉS A DEMOKRÁCIA TERÜLETÉN			
28. Az emberi jogi párbeszéd hatékonnyabbá tétele	a. Az emberi jogi párbeszéd tekintetében meghatározott bevált gyakorlat kialakítása, megosztása és továbbfejlesztése, a nyomkövetési eljárásokat is beleértve.	Folyamatos	EEAS, Tanács
	b. Annak biztosítása, hogy az emberi jogokkal kapcsolatos megfontolások a partnerországgal folytatott különböző ágazati párbeszédnek, és ezáltal az általános kétoldalú stratégiának is részét képezik.	Folyamatos	EEAS, Tanács
	c. A belső és külső koordináció biztosítása az emberi jogi párbeszéd tekintetében, beleértve az EU és a civil társadalmi szervezetek közötti éves párbeszédet is; emberi jogi prioritások meghatározása és kezelése az emberi jogokkal kapcsolatos külső párbeszéd tekintetében az alapján, hogy mely problémák esetében lehetne megfelelőbb uniós választ kialakítani.	Folyamatos	EEAS, COM, Tanács, MS
	d. Az „ENSZ emberi jogi fórumain való együttműködés” bevonása a kétoldalú emberi jogi és politikai párbeszédbe és együttműködésbe; szorosabb együttműködésre és közös fellépések meghatározására való törekvés, különösen a stratégiai partnerekkel; iránymutatás kialakítása a rendszeres egyetemes emberi jogi helyzetértékelés, az ENSZ-egyezmény alapján létrehozott testületek és a ENSZ Emberi Jogi Tanácsának különleges eljárásai keretében készülő jelentések és ajánlások szisztematikus alkalmazásáról.	Folyamatos	EEAS, COM, Tanács, MS

	e. Az EU emberi jogi párbeszédeire és konzultációira vonatkozó prioritások, célok és előrehaladási mutatók kialakítása és értékelése, azok felülvizsgálatának megkönnyítésére, figyelembe véve, hogy a különböző partnerek eltérő mértékben képesek és hajlandók a szerepvállalásra, és elengedhetetlenül fontos e tekintetben a rugalmasság és a pragmatizmus.	2017-ig	EEAS, Tanács
29. Az emberi jogi országstratégiák ismertségének és hatásának fokozása	a. Az emberi jogi országstratégiák végrehajtási prioritásainak és demokráciára vonatkozó elemzésének széles körű érvényre juttatása a politikai párbeszédekben, a jelentéstételben és a magas szintű megbeszéléseken.	Folyamatos	EEAS, COM, MS
	b. Az emberi jogi országstratégiák nyomon követésének biztosítása az érintett tanácsi szervezetek benyújtandó közös éves végrehajtási jelentések formájában.	Folyamatos	EEAS, COM, Tanács, MS
	c. Annak biztosítása, hogy az uniós és tagállami támogatási programok figyelembe vegyék és elősegítsék az emberi jogi országstratégiák végrehajtását.	Folyamatos	EEAS, COM, MS
30. Az EU emberi jogi iránymutatásainak tényleges végrehajtására való összpontosítás	a. Az érintett útmutató dokumentumok és képzések intenzívebb terjesztése, különösen az uniós küldöttségek és a tagállami nagykövetségek személyzete körében, beleértve a nagykövetségi szintet is.	Folyamatos	COM, EEAS, MS
	b. Az iránymutatások végrehajtására vonatkozó jelentéstétel rendszeressé tétele, valamint naplózás bevezetése egyes tematikus kérdések tekintetében annak érdekében, hogy biztosítható legyen az egyes esetek következetes nyomon követése, és ösztönözzük az iránymutatások végrehajtásával kapcsolatos bevált módszerek rendszeres megosztását.	Folyamatos	COM, EEAS, MS
31. A választási megfigyelés hatásának maximalizálása	a. Az EU választási megfigyelő misszióitól és az EBESZ/ODHIR választási megfigyelő misszióitól származó ajánlások hatásának fokozása érdekében a bevált módszerek összesítése és azok átvétele az EU és az uniós tagállamok politikai párbeszédeibe és demokráciatámogatási tevékenységeibe.	2016-ig	EEAS, COM, Tanács
	b. A hosszú távú tervezésnek és a választási ciklushoz nyújtott uniós és tagállami támogatás valamennyi aspektusa összehangolt alkalmazásának megerősítése a segítségnyújtási mechanizmusok innovatív lehetőségeinek feltárásával.	2019-ig	EEAS, COM, MS

32. Az uniós szakpolitikák, eszközök és pénzügyi eszközök hatékony alkalmazásának és legmegfelelőbb egymásra hatásának biztosítása	a. A demokrácia támogatására és az emberi jogok érvényre juttatására alkalmazott különböző meglévő eszközök és jelentéstételi mechanizmusok összehangolása annak érdekében, hogy fokozzuk az uniós fellépés koherenciáját és hatékonyságát (pl. emberi jogi országstratégiák, a demokráciára vonatkozó elemzések és éves politikai stratégiák, a választási megfigyelésekről, választási segítségnyújtásról és helyzetelemző missziókról szóló jelentések, a bővítési folyamatról szóló jelentések, az európai szomszédságpolitika keretében elért eredményekről szóló éves jelentések és éves politikai stratégiák, a civil társadalommal való együttműködésre irányuló ütemtervek, az alapértékekre vonatkozó értékelések a jó kormányzással és a fejlesztéssel kapcsolatos szerződések viszonylatában, a költségvetés-támogatás kockázatkezelési keretei).	2017-ig	EEAS, COM, Tanács
	b. A demokráciára vonatkozó elemzések globális szintű javítása a demokráciatámogatás kísérleti programjából levont tanulságok alapján.	2017-ig	EEAS, COM, MS
	c. A munkamódszerek továbbfejlesztése a párbeszéd, a célzott támogatás, az ösztönzők és a korlátozó intézkedések lehető legnagyobb mértékű összehangolása érdekében.	Folyamatos	EEAS, COM, MS
	d. A koherencia erősítése az EU valamennyi új nemzetközi megállapodásába következetesen belefoglalt emberi jogi rendelkezések alkalmazása tekintetében.	2017-ig	EEAS, COM
	e. Támogatás az emberi jogi mutatók folyamatban lévő, az ENSZ Emberi Jogi Főbiztosának Hivatala által végzett kidolgozásához, az alábbiak érdekében: i. az emberi jogok érvényesülésére vonatkozó mérések megkönnyítése, beleértve a globális szintű mutatók internetes közzétételét is, valamint ii. az emberi jogokkal és a felmérésekkel kapcsolatos bevált módszerek és levont tanulságok összegyűjtésének és alkalmazásának szisztematikussá tétele.	2017-ig	EEAS, COM, Tanács
	f. Rendszeres együttműködés az ENSZ-szel és a regionális szervezetekkel (pl. az Afrikai Unió, az Amerikai Államok Szervezete, az Arab Liga, az Európa Tanács, az EBESZ, a Délkelet-ázsiai Nemzetek Szövetsége, a Dél-Ázsiai Regionális Együttműködési Szövetség, a Csendes-óceáni Szigetek Fóruma) az emberi jogokkal kapcsolatos	Folyamatos	EEAS, COM, MS

	bevált gyakorlat és a demokrácia erősítése érdekében valamennyi régióban.		
--	---	--	--